

Bukásra áll a közoktatási rendszer

Okostáblás tanítás helyett teljes átvilágítást, a módszertan átszervezését javasolják a szakemberek

• A tanügyi rendszer egésze évtizedekkel le van maradva ahhoz képest, hogy a gyermekeket körülvevő világ mennyit fejlődött rövid idő alatt, holott lépést kellene tartania a haladással a diákok hatékony megszólítása érdekében – vélik a témában lapunknak nyilatkozott érintettek. Ez nem azt jelenti, hogy el kell felejteni az ábécét, sokkal inkább a módszertan, a pedagógusképzés és az intézményszervezés terén van szükség átfogó reformra, ebben pedig nemcsak a politikai döntéshozóknak, hanem a szakmai, a diák- és a szülői szervezeteknek is szerepet kell kapniuk. Ugyanakkor továbbra sem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy a finanszírozás erőteljes növelése nélkül esély sincs a hosszú távú változásra.

BÍRÓ BLANKA

Egyre égetőbb szükség van a romániai közoktatási rendszer valódi, átfogó reformjára, miután a haszontalan látszatemegoldásokból már Dunát lehetne rekeszteni – vélik egyöntetűen a témában lapunknak nyilatkozott illetékesek és érintettek. A tanügyi rendszer hiányosságait naphosszat lehetne sorolni, kezdve a pénz- és szakemberhiánytól az egyre aggasztóbb mértékű lemorzsolódáson keresztül a hibás vizsgarendszerig és a nagyfokú bürokráciáig. Megszólalóink szerint ugyanakkor az egyik legfőbb probléma, hogy a rendszer egyszerűen nem tartotta a lépést a 21. századi folyamatokkal, így éppen azokat nem tudja megszólítani és megtartani, akik miatt létjogosultsága van: a diákokat. A lapunknak nyilatkozott érintettek úgy vélik, a helyzet nem reménytelen, mindig lehet és érdemes is tenni a javulásért, ehhez azonban rengeteg és sok mindenre kiterjedő munkára van szükség.

Túlságosan elvontnak tartja az aktuális tananyag tartalmát Kiss Imre Kovászna megyei főtanfelügyelő, a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségének (RMPSZ) székelyföldi alelnöke, aki gyakorlatias, életszerű oktatás bevezetését szorgalmazza. Hangsúlyozta, a 20–30 évvel ezelőtti környezethez képest nagyot változott a világ, a tananyag viszont nem tudott lépést tartani ezzel, így nem csoda, hogy rengeteg pedagógus arra panaszkodik, nem tudja, mivel keltse fel a diákok érdeklődését, hogyan kösse le figyelmüket. Nem elég okostáblát használni az órán, vagy internet- és drónhasználatot oktatni, hanem ezen túlmenően kellene általános érvényű ismereteket tanítani a társadalomról, nyitottságról, toleranciáról. Kiss Imre úgy véli, ha a száraz tananyag átadásának rovására is megy, akkor is nagyobb hangsúlyt kellene fektetni a neveléstudományi és pszichológiai jellegű foglalkozásokra. A jelenlegi heti egy osztályfőnöki óra ilyen téren gyakorlatilag semmire nem elég.

Kiss Imre szerint a mai gyerekek sok téren ügyesebbek, mint a korábbi nemzedékek, de vannak olyan területek, amelyekre rá kell erősíteni. A nyugati társadalmakban például egy ideje olyan alapvető kérdésekre fektetnek nagy hangsúlyt, mint a társadalmi érintkezés vagy az étkezési kultúra. Egy másik akut problé-

maként a háromszéki főtanfelügyelő azt említette meg, hogy a túlzott központosítás miatt a tanintézetek vezetőinek nincs beleszólásuk abba, kik és hogyan tanítanak az iskolában. „Nagyon nehéz a rendszerbe bekerülni, de a munkáját nem megfelelően végző tanártól »megszabadulni« – magyarázta.

Megállíthatatlannak tűnik a lemorzsolódás

Kiss Imre leszögezte, a romániai magyar nyelvű oktatás nem különíthető el a romániai tanügyi rendszer egészétől, hiszen a sajátos problémákat is közösen kell megoldania a politikumnak és a szakmának. Arra is kitért, hogy a lemorzsolódás jelenleg megoldhatatlannak tűnik, holott rengeteg pénzt költenek a megelőzésre, szerinte azonban inkább általánosabban kellene növelni a finanszírozást, illetve több pedagógusra lenne szükség, akiknek minden eszköz meg kellene adni ahhoz, hogy visszavezessék a rendszerbe az iskolaelhagyó fiatalokat. Hatékony volna például, ha a tanítók, tanárok többet foglalkozhatnának azokkal a diákokkal, akik tanulási nehézségekkel küzdenek, emiatt folyamatosan kudarcélményük van, és nagyobb eséllyel hagyják abba tanulmánya-

osztását jellemzően nem hangolják össze az elképzelésekkel, ezen pedig harminc éve nem sikerül túllépni döntéshozói körben. „A szükséges anyagi kerettel az egyes problémák megoldását rá lehetne bízni a megfelelő emberre, így több időt lehetne fordítani a gyerekekre, és motiváltabbá válnának” – összegezte Kiss Imre.

Teljes átvilágítást szorgalmaz a diákszövetségi elnök

Ennél még borúlátóbban viszonyul a kérdéshez Demeter Ferenc, a Romániai Magyar Középiskolások Szövetségének (MAKOSZ) elnöke, aki úgy véli, olyan sok szerteágazó probléma jellemzi az oktatási rendszert, hogy már varázslattal sem lehetne rövid időn belül mindenre megoldást találni. Leszögezte, átfogó és hosszas tervezésre van szükség az eredményes és hatékony vál-

A módszertan örökösén ismétlődő leporolása helyett a szakemberek szerint gyökeres változásra lenne szükség

▼ KORÁBBI FELVÉTELEK: KRISTÓ RÓBERT

„Talán ha volna egy szakmai alapon kinevezett tárcavezető, jövőképpel, hosszabb időre szóló felhatalmazással, hogy az apparátust is átszerveze, lehetne változás.

ikat. „Igaz, hogy alapvetően több pénzbe kerülne országos szinten létrehozni 800 új állást, de hosszú távon a társadalom számára sokkal nagyobb nyereséget jelentene, ha ennek nyomán sikerülne benn tartani a rendszerben évente 8000 fiatal, akik különben lemorzsolódnának” – fogalmazott a szakember.

Kiss Imre ugyanakkor nem győzte hangsúlyozni, milyen sok hátrány származik a rendszer általános alulfinanszírozottságából. Ezzel kapcsolatban az egyik legnagyobb hiányosság, hogy a pénzforrások el-

toztatáshoz. „Víziónélküli ország vízió nélküli oktatásának inkább elszenvedői, mintsem haszonélvezői vagyunk közvetlenül vagy közvetve mindannyian: diákok, pedagógusok, szülők” – fogalmazott a diákszövetség elnöke. Demeter Ferenc szerint a különböző érintett szervezeteknek mindenekelőtt a teljes társadalmat, ezen belül a tanügyet is alaposan át kellene világítani, hogy pontról pontra meg tudják nevezni az egyes problémákat. Ennek nyomán lehet célokat megfogalmazni, majd ehhez rendelni a megol-